

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

08.10.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. Точицький обговорив з ізраїльським колегою поглиблення співпраці для захисту культурної спадщини. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 7 жовт. Інститут нацпам'яті відреагував на звернення польки до Зеленського щодо ексгумації жертв Волинської трагедії. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Village Україна. – 2024. – 7 жовт. У Верховній Раді обмежили використання Telegram. – Морозов О.](#)

Регіональна культурна політика

[Village Україна. – 2024. – 7 жовт. Логотип із мозаїки та цегляні кольори: це оновлений бренд Чернівців. – Гриненко В.](#)

Мовні питання

[Українська літературна газета. – 2024. – 7 жовт. Оголошено дату Радіодиктанту національної єдності 2024. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. До Чернівців на театральний фестиваль прийдуть колективи із Харкова, Одеси, Києва і Львова. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[NV. – 2024. – 7 жовт. В межах кінофестивалю в Гамбурзі. Оголошено переможців національного повнометражного конкурсу «Молодості». – Інф.;](#)
[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. Кінофестиваль «Молодість» оголосив переможця національного повнометражного конкурсу. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. На фестивалі документального кіно в Пярну відбудеться прем'єра фільму «Деміург». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 7 жовт. «Люди зі сталі»: у Києві відбулась прем'єра документального фільму про захисників Маріуполя. – Скотнікова О.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. Як живуть нечуючі українці, або Театр і танці у «світі тиші». – Базів Л.](#)

Література

[Вечірній Київ. – 2024. – 8 жовт. У київському музеї представили книгу про](#)

[культурну спадщину кримських татар. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. В Україні вийшла книга про кримськотатарську культуру. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2024. – 7 жовт. Які книги створюватиме оптимістичне видавництво Stretovych. Інтерв'ю про лонгселери й книжковий бізнес. – Кіхтенко В.](#)

Музейна справа

[Вечірній Київ. – 2024. – 7 жовт. У київському «музеї з левами» до 125-річчя першої експозиції презентують історичні проекти. – Катаєва М.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 7 жовт. Львівський музей історії релігії створює унікальний онлайн-архів. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. У Галицькому замку, де досліджують В'їзну вежу, археологи виявили два приміщення. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Токіо проходить виставка фоторобіт, есе і віршів українських біженців. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. Український дім у Данії долучиться до «Культурної ночі» у Копенгагені. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. МІОК запросив на міжнародну панельну дискусію про українські спільноти за кордоном. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. У Німеччині оголосили конкурс щодо фінансування проєктів українських діаспорних організацій. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Метрополітен-музеї запрацював український аудіогід. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 7 жовт. СБУ порушила справу проти режисерки Трофімової за її фільм про російських окупантів. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. СБУ порушила справу проти режисерки фільму «Росіяни на війні». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Берліні знову протестували проти виступу російської оперної співачки Нетребко. – Інф.](#)

[NV. – 2024. – 7 жовт. «Перетворення геноциду на маркетинг». Музичний проєкт МУР втрапив у скандал через продаж мерчу за «символічними» цінами. – Інф.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. Точицький обговорив з ізраїльським колегою поглиблення співпраці для захисту культурної спадщини. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький і його ізраїльський колега Махлуф Зогар під час зустрічі обговорили питання поглиблення культурної співпраці та збереження національної ідентичності в умовах війни. Участь у зустрічі взяли також посол Ізраїлю в Україні Міхаель Бродський та голова наглядової ради Єврейського національного фонду в Україні Йонатан Бен Дор. Микола Точицький зауважив, що поглиблювати співпрацю між Україною й Ізраїлем для захисту та збереження спільної спадщини надзвичайно важливо, оскільки єврейська культура є невід'ємною частиною історичного надбання України. Міністр відзначив важливість оцифрування зруйнованих і пошкоджених історичних пам'яток. Махлуф Зогар висловив підтримку Україні та підкреслив необхідність спільних зусиль у боротьбі за демократію й ідентичність обох народів. Одним із ключових питань зустрічі став розвиток туризму в Україні, зокрема в місті Умань Черкаської області, яке щороку відвідують близько 40 тис. ізраїльтян. Після завершення перемовин міністри вирушили до Бабиного Яру, де вшанували пам'ять українців та євреїв, розстріляних нацистами у 1941–1943 роках. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913769-ministri-kulturi-ukraini-ta-izrailu-obgovorili-pogliblenna-spivpraci-dla-zahistu-kulturnoi-spadsini.html>

NV. – 2024. – 7 жовт. «Приречене на провал». Інститут нацпам'яті відреагував на звернення польки до Зеленського щодо ексгумації жертв Волинської трагедії. – Інф.

Польський інститут національної пам'яті відповів на запит голови Товариства польсько-українського примирення Кароліни Романовської до Президента України Володимира Зеленського щодо ексгумації жертв Волинської трагедії. У листі Польського інституту національної пам'яті, який опублікувала Кароліна Романовська 7 жовтня, зазначається, що звернення, направлене від неуповноваженої організації до невідповідних установ «прирікає важливу ініціативу на провал». Там також зазначили, що питанням ексгумації та поховання поляків, які стали жертвами Волинської трагедії, займається Інститут національної пам'яті, отже й робити відповідні запити має він. Окрім цього, в Інституті зауважили, що заяву приватної особи до органів української влади можна вважати лише зверненням, а не офіційною заявою. У Польському інституті проінформували, що таке звернення може бути для України аргументом про те, що польські заявки подаються без дотримання відповідних процедур. Водночас сама Кароліна Романовська відреагувала на відповідь Інституту, заявивши, що його лист нібито «чітко вказує на те, що без його [Інституту] підтримки їхні зусилля не мали б жодних шансів на успіх». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/volinska-tragediya-institut-nacpam-yati-polshchi-vidreaguval-na-zapit-romanovskoji-do-zelenskogo-50456625.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Village Україна. – 2024. – 7 жовт. У Верховній Раді обмежили використання Telegram. – Морозов О.

У Верховній Раді обмежили використання Telegram для її працівників, повідомляє голова парламентського комітету з питань свободи слова Ярослав Юрчишин. Роботу месенджара в раді блокуватимуть за допомогою технічних і програмних засобів, а спроби несанкціонованого підключення фіксуватимуть. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/355589-u-verhovniy-radi-obmezhili-vikoristannya-em-telegram-em?style=village2024>

Регіональна культурна політика

Village Україна. – 2024. – 7 жовт. Логотип із мозаїки та цегляні кольори: це оновлений бренд Чернівців. – Гриненко В.

Креативна агенція ОСВ оновила бренд Чернівців і розробила нові логотип та слоган «Чернівці. Мозаїка культур». Мета проекту – розробити впізнаваний і сучасний бренд міста, який відобразить унікальні риси Чернівців. В основі нового логотипу – елемент мозаїки. Разом зі слоганом він формує завершений образ Чернівців як міста, де поєдналися і мирно співіснують різні культури та національності, кажуть у команді. Ще одна інтерпретація логотипу – орнамент вишивки, що відсилає до давньої традиції, що виникла саме в Чернівцях. Логотип трансформується у найбільш впізнавані символи міста – Чернівецький університет, Ратушу, Будинок-корабель. Так прагнули підкреслити туристичну привабливість міста. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/355599-logotip-iz-em-mozayiki-em-ta-tseglyani-kolori-tse-onovleniy-brend-chernivtsiv-vid-ocb-agency>

Мовні питання

Українська літературна газета. – 2024. – 7 жовт. Оголошено дату Радіодиктанту національної єдності 2024. – Інф.

Цього року Всеукраїнський радіодиктант національної єдності відбудеться 25 жовтня. Він присвячений Дню української писемності та мови, який відзначають 27 жовтня. Організатори обіцяють згодом повідомити, хто стане автором тексту для радіодиктанту та хто читатиме його у прямому ефірі. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-datu-radiodyktantu-natsionalnoi-iednosti-2024/>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. До Чернівців на театральний фестиваль прийдуть колективи із Харкова, Одеси, Києва і Львова. – Інф.

У Чернівецькому драмтеатрі на фестивалі комедії «Золоті оплески Буковини» виступлять колективи із Харкова, Одеси, Києва, Львова та Чернівців. Про це у фейсбуці повідомляє Чернівецька обласна рада. «У

Чернівецькому обласному музично-драматичному театрі імені Ольги Кобилянської представили програму «Золотих оплесків Буковини» та розповіли про родзинки XVI фестивалю...», – йдеться у повідомленні. Як зазначив керівник підприємства Іван Бутняк, цього року театральна подія пройде під гаслом «Буковина єднає». Крім того, у рамках фестивалю започаткували дитячу рубрику «Золоті долоньки». Театральний фестиваль комедії «Золоті оплески Буковини» триватиме з 23 по 27 жовтня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913616-do-cernivciv-na-teatralnij-festival-priidut-kolektivi-iz-harkova-odesi-kieva-i-lvova.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2024. – 7 жовт. В межах кінофестивалю в Гамбурзі. Оголошено переможців національного повнометражного конкурсу «Молодості». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. Кінофестиваль «Молодість» оголосив переможця національного повнометражного конкурсу. – Інф.

Повнометражний фільм Марини Вроди «Степне» став найкращим фільмом національного повнометражного конкурсу Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість» в рамках FILMFEST HAMBURG. Фільм створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно, компанією «Ідас Інтернешнл Фільм». Спеціальна відзнака дісталася фільму Дмитра Мойсеєва «Сірі бджоли». Журі відзначило стрічку за майстерну екранізацію твору письменника Андрія Куркова. Фільм створено за підтримки Держкіно, компанією «Ідас Інтернешнл Фільм». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/film-stepne-stav-peremozhcem-nacionalnogo-konkursu-kinofestivalyu-molodist-treyler-50456462.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913723-kinofestival-molodist-ogolosiv-peremozca-nacionalnogo-povnometraznogo-konkursu.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. На фестивалі документального кіно в Пярну відбудеться прем'єра фільму «Деміург». – Інф.

На 38-му міжнародному фестивалі документального кіно в Пярну відбудеться прем'єра фільму «Деміург» режисерки Ольги Семак, повідомляє Державне агентство України з питань кіно. «Деміург» – історія про сільський аматорський театр на Волині. Фільм увійшов до основного конкурсу і побореться за головну нагороду фестивалю – Народну премію Естонії, яка присуджується з 1999 року в співпраці з Національним телебаченням Естонії, – найліпший фільм обирають телеглядачі через голосування. Стрічка створена за підтримки Державного агентства України з питань кіно та Українського культурного фонду, компанією «Метрополіс». Міжнародну промоцію стрічки підтримав Український інститут в партнерстві з Eurimages. Пярнуський міжнародний фестиваль документального кіно – найстаріший кінофорум в країнах Балтії. Фестиваль проходитиме з 6 по 20 жовтня: 6–13 жовтня в Пярну, 13–20 жовтня у інших містах Естонії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913668-na-festivali-dokumentalnogo-kino-v-parnu-vidbudetsa-premera-filmu-demiurg.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 7 жовт. «Люди зі сталі»: у Києві відбулась прем'єра документального фільму про захисників Маріуполя. – Скотнікова О.

В Національному центрі «Український дім» відбулася прем'єра документального фільму «People of Steel» / «Люди зі сталі» режисера Сергія Фоменка. Режисер стрічки зізнався, що емоційним поштовхом до роботи над фільмом стала історія загиблої медицині Олени Кушнір, яка звернулася з «Азовсталі» в один з 86 днів оборони. Захисники Маріуполя та їх рідні розповідають історію подій, що відбувалися з лютого по травень 2022 року, під час битви за Маріуполь, в оточеному російськими військами місті. Спеціально для фільму художник Матвій Вайсберг створив графічну серію малюнків «Хроніки війни», яку під час прем'єри фільму в Українському домі виставили у холі. Докладно про стрічку та її презентацію:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103506/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Українформ. – 2024. – 7 жовт. Як живуть нечуючі українці, або Театр і танці у «світі тиші». – Базів Л.

«... Хвилями в загальному інфопросторі зринають слова інклюзія, безбар'єрність, доступність – от був Міжнародний тиждень глухих – в ЗМІ приділили дещо уваги, 15 жовтня буде Міжнародний День білої тростини – і всі згадають, що поруч є незрячі, а 3 грудня – про людей з інвалідністю. На жаль, у повсякденному житті, заклопотані справами і виснажені війною, ми не надто багато думаємо про це... І сьогодні в фокусі нашої уваги: українська жестова мова, яка активно розвивається, доступність до театру людей з порушеннями слуху, а також унікальний професійний театр «Райдуга», де грають тільки глухі та слабкочуючі актори. Кожна країна має свою національну жестову мову... Колись, на теренах Радянського Союзу вона була одна – «російська жестова мова», але потім кожна країна почала формувати власну – в національному руслі... Однак, як зазначає завідувачка Центру жестової мови Тетяна Журкова, в українській жестовій мові ще є слова, в яких відчутно російський «відголосок». Тому зараз – в часи Великої війни – фахівці «підштовхують» розвиток власної жестової мови, додають жести, які були б суто українськими. Інколи в спільноті глухих є погодження нових жестів, інколи – є несприйняття, все це обговорюється... В Україні і світі є організація «Дитина глухих батьків» (CODA – Child of Deaf Adult), це чуючі діти глухих батьків. І зазвичай саме вони стають перекладачами, бо з дитинства перекладають своїм батькам і знають наскільки складна ця професія. Взагалі у світі зараз тенденція трошечки змінилась – дедалі більше чуючих людей з сімей без цих проблем стають перекладачами жестової мови. У нас також стає більше жестової мови. Наприклад, завдяки Суспільному, глухі можуть дивитися весь новинний контент... Якщо хтось захоче вивчити базовий рівень жестової мови (не рівень перекладача), це можна зробити в Центрі української жестової мови Українського товариства глухих. Тут навчають онлайн, але Центр не є навчальним закладом... Пані Тетяна має 34-річний досвід роботи перекладача

жестової мови в різних сферах життя, а також працює перекладачем в театр міміки та жесту «Райдуга»... Зараз пані Тетяна співпрацює з Київським академічним театром ляльок і переклала жестовою мовою три вистави – «Котик та півник», «Івасик-Телесик» та «Кіт у чоботях». Вона зазначає, крім того, що це художній переклад, до того ж він саме для дітей і має свою специфіку... «Ми всі зараз спостерігаємо театральний бум, однак можливостей безбар'єрного доступу до вистав для людей та дітей з порушеннями слуху, навіть в Києві, особливо немає...», – розповів нам директор-художній керівник Київського академічного театру ляльок Ігор Гулий. Театр ляльок спробував цей формат і отримав багато схвальних відгуків та слів вдячності. Тому було прийнято рішення, що відтепер це буде на регулярній основі – кожного місяця в репертуарі буде один показ вистави з перекладом на жестову мову. Вистави чергуватимуться, а 19 жовтня театр покаже свій беззмінний хіт – найстарішу виставу театру «Кіт у чоботях» (яка йде з 1996-го року)... В салонному «Театрі у фойє» в Національній опереті минулого сезону також йшли дві вистави з живим перекладом жестовою мовою – «Кавова кантата» Йоганна Себастьяна Баха і опера-буфф «Звана вечеря з італійцями» за однойменним твором Жака Оффенбаха... Переклала вистави з мови оперети на жестову Марина Ліферова. Вона працює перекладачем з 1981 року, має великий досвід роботи на різноманітних заходах, в тому числі, в прямому ефірі (на телеканалі «Прямий»)... У цьому сезоні Національна оперета продовжить адаптувати вистави для людей з порушеннями слуху але вже за допомогою мобільного застосунку Subcatch та Earcatch, які завантажуються на телефон і субтитрують дійство. «Але це титри... А титри – це не жестова мова...», – говорить пані Ліферова... Вистави з перекладом на жестову мову йдуть і в інших столичних театрах. Київський академічний театр на Печерську в травні презентував «SALIDA CRUZADA – 8 кроків танго», адаптовану для людей з порушеннями слуху. У 2024 році відновив співпрацю з соціальною ініціативою «Дивись як чутно», засновану медіа сервісом MEGOGO, і Київський національний академічний Молодий театр. Перша спільна робота була у 2021 році, коли відбувся показ вистави «Секонд лав» режисерки Олени Щурської з перекладом жестовою мовою. «Проєкт «Дивись як чутно» створює можливості перегляду кращого світового контенту для глядачів із порушеннями слуху, готуючи переклад жестовою мовою, а також – з проблемами зору, створюючи тифлокоментарі (словесний опис декорацій, рухів, міміки, зовнішності персонажів). У вересні 2024, ми відновили цю співпрацю: показано виставу «Потрібні брехуни!». Плануємо продовжити підтримку соціальної ініціативи «Дивись як чутно» на регулярній основі», – розповів Укрінформу Андрій Білоус. Київський академічний театр українського фольклору «Берегиня» поки ще не відновив постановки з перекладом на жестову мову, але в перспективі хотів би це зробити, оскільки мав позитивний досвід вистави «Українські вечорниці» (теж в рамках проєкту «Дивись як чутно» у 2021 році). Наступною мала стати «Конотопська відьма», але коли над нею вже працювали, почалася війна... Глухі люди й самі можуть бути прекрасними акторами та танцівниками. І в Києві вже 55 років діє єдиний в Україні професійний театр, де працюють

нечуючі та слабкочуючі артисти – це унікальний Театр міміки та жесту «Райдуга» Культурного центру УТОГ. Цей театр можна назвати інклюзивним, він відкритий не тільки для глухих. Якщо на сцені виконується жестова пісня, вона обов'язково супроводжується голосом, тексти ведучих та акторів теж дублюються. Зараз театр «Райдуга» повністю утримується Українським товариством глухих, раніше була певна фінансова підтримка з держбюджету, але тепер вона скасована... Хотілося б, щоб і всередині країни у чуючих не виникало бар'єрів у спілкуванні зі слабкочуючими, але це вже лежить в площині загальної культури нації... Тому для комфортного спілкування важливо знати принаймні базові психологічні речі: не хвилюватися, бути позитивно налаштованим, не намагатися говорити голосно, тому що під час цього міміка змінюється і обличчя стає ніби злим, що може бути невірно сприйнято слабкочуючим співрозмовником, і навіть якщо ти не знаєш жестової мови, через певні застосунки чи програми в телефоні, або навіть через блокнот з олівцем, завжди можна порозумітися!». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913666-ak-zivut-ne-cuuci-ukrainci-abo-teatr-i-tanci-u-sviti-tisi.html>

Література

Вечірній Київ. – 2024. – 8 жовт. У київському музеї представили книгу про культурну спадщину кримських татар. – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. В Україні вийшла книга про кримськотатарську культуру. – Інф.

Книга «Спадщина. Miras. The heritage», присвячена культурі кримських татар, вийшла в Україні. Презентація видання відбулась у Скарбниці Національного музею історії України. Видання є результатом спільних зусиль українських та кримськотатарських дослідників, митців і громадських діячів. На сторінках видання читачі матимуть змогу ознайомитися з кримськотатарською культурою. Тексти для видання були підготовлені трьома мовами – українською, кримськотатарською та англійською. Проект реалізується у співпраці з головою ГО «Алем» Есмою Аджієвою у межах ініціативи «Сенси, що об'єднують» за підтримки посольства Швейцарії. Партнери видання – Національний музей декоративного мистецтва України та Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського НАН України. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103544/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913736-v-ukraini-vijsla-kniga-pro-krimskotatarsku-kulturu.html>

Village Україна. – 2024. – 7 жовт. Які книги створюватиме оптимістичне видавництво Stretovych. Інтерв'ю про лонгселери й книжковий бізнес. – Кіхтенко В.

Подружжя Світлана й Дмитро Стретовичі, які раніше робили Litostiva, запустили «оптимістичне» видавництво в серпні 2024 року. Видавництво Stretovych позиціонує себе як таке, що «позитивно впливає на життя читачів за допомогою знань, емоцій і перспективи, що вони пропонують». Першою

книгою видавництва став «Дискурс модернізму в українській літературі» Соломії Павличко, її видали разом із видавництвом «Основи». Також уже відкрили передзамовлення на книгу режисера Антоніо Лукіча «Мої думки про кіно. Як перекласти життя на сценарій». Видання пропонує інтерв'ю з Дмитром і Світланою Стретовичами. У розмові йшлося про те, як вони вирішили відкривати власне видавництво; про врахування помилок з попередніх досвідів та видавництво книжок, які самі хотіли б бачити в себе на полиці; про видавництво лонгселерів – тобто книжок, які стабільно продаються протягом багатьох років; як наважилися на перевидання «Дискурсу модернізму в українській літературі»; про велику літературну дискусію, яка буває раз на сто років; новинки, які готує видавництво, і книжкову екосистему, яку можна побудувати навколо них. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/how-it-works-culture/355587-yaki-knigi-stvoryuvatime-optimistichne-vidavnitstvo-stretovych-interv-rsquo-yu-pro-longseleri-y-knizhkoviy-biznes>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2024. – 7 жовт. У київському «музеї з левами» до 125-річчя першої експозиції презентують історичні проекти. – Катаєва М.

Будівля київського «музею з левами», відкритого у 1899 році як Міський музей старожитностей і мистецтв, стала місцем започаткування кількох визначних музейних колекцій. Спільним домом музей був для трьох тепер окремих інституцій – Національного художнього музею України, Національного музею історії України та Національного музею декоративного мистецтва України. До 125-річчя відкриття першої експозиції в Національному художньому музеї України відбудуться події, які об'єднають три музеї у своєму історичному рідному домі. Проекти, що відсилають до перших десятиліть існування музею, відновлюють історичну тяглість та цілісність колекцій. З 10 жовтня будуть відкриті два проекти. Виставка «Витоки. До 125-річчя виставки до XI Археологічного з'їзду» презентує найзмістовнішу частину – 54 експонати (серед них артефакти трипільської культури та скіфські старожитності), які могли демонструватися 1899 року, а також документи, пов'язані з музейницькою діяльністю Вікентія Хвойки, що зберігаються в Національному музеї історії України. Віртуальний тур виставкою 1925 року «Український портрет XVII – XX століть» присвячено легендарній виставці українського портрета, що була розгорнута в трьох залах другого поверху нинішнього НАМУ. Її організаторами виступили видатні науковці музею Данило Щербаківський та Федір Ернст, які також стали авторами каталогу, до якого увійшли 259 портретів. Проект є результатом багаторічного дослідження науковців музею в співпраці з колегами з інших інституцій. Він відтворює повноцінний вигляд експозиції 1925 року. Майже усі твори з виставки не лише ідентифіковані, але й віднайдено їх теперішнє місце збереження. Публічна програма до 125-річчя музею складається з дискусій, що стануть платформою для обговорення важливих тем переосмислення спадщини. Програма відбудеться за участі Центру урбаністичних студій та Київського національного

університету імені Тараса Шевченка. Дискусії відбуватимуться по п'ятницях в Національному художньому музеї України. 18 жовтня – Вступна розмова. У ній обговорюватимуть, як змінилося поняття «національний» щодо мистецтва і щодо розуміння ролі й місця музею? В який спосіб вибудувати наратив, інклюзивний щодо представлення національностей та децентралізований відповідно до дійсної ситуації тощо. Підсумкова розмова відбудеться 6 грудня. У фокусі – к перегляд канону в музеї впливає на суспільство / місто / країну? Якою є роль вироблених музеєм критеріїв і методологій в ширшому контексті – публічному та академічному тощо. Про інші дискусії:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/103512/>

Українська літературна газета. – 2024. – 7 жовт. Львівський музей історії релігії створює унікальний онлайн-архів. – Інф.

Львівський музей історії релігії за підтримки Українського культурного фонду втілює проєкт «Створення та популяризація цифрового архіву фондів колекцій Львівського музею історії релігії». Завдяки цьому проєкту вже незабаром на спеціально розробленому сайті будуть доступні детальні описи понад 1200 цінних експонатів з фондів музею, представлені українською та англійською мовами. Окрім того, відвідувачі зможуть віртуально досліджувати археологічні знахідки завдяки інтерактивним 3D-моделям. Працівники музею розуміють важливість інклюзивності, тому портал розробляють з дотриманням стандартів доступності WCAG. Це означає, що сайт буде зручним для використання людьми з різними потребами, зокрема, з порушеннями зору. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/lvivskyj-muzej-istorii-relihii-stvoriue-unikalnyj-onlajn-arkhiv/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. У Галицькому замку, де досліджують В'їзну вежу, археологи виявили два приміщення. – Інф.

На Прикарпатті у Галицькому замку археологи виявили два приміщення з різними типами підлоги. Одна з них викладена річковою галькою, інша – із цегли. Про це у фейсбуці повідомляє Національний заповідник «Давній Галич». Галицький замок або Старостинський замок розташований у місті Галич, Івано-Франківської області. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913947-u-galickomu-zamku-de-doslidzuut-viznu-vezu-arheologi-viavili-dva-primisenna.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Токіо проходить виставка фоторобіт, есе і віршів українських біженців. – Інф.

Японський архітектор Бан Сігеру представив на виставці у Токіо фотографії, есе і вірші біженців з України, щоб їхні голоси були почуті. Виставка триватиме до 20 жовтня в одному із кампусів Технологічного інституту Сібаура, де Бан працює професором. Загалом представлено близько

40 експонатів. На виставці використана система паперових перегородок, які Бан розробив для захисту особистого простору у місцях евакуації біженців. Саме такі перегородки використовувалися українцями, які втікали від розпочатої Росією повномасштабної війни. Виставка також ознайомить відвідувачів із діяльністю архітектора із підтримки постраждалих від стихійних лих та евакуйованих у Японії та інших країнах. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3913695-u-tokio-prohodit-vistavka-fotorobit-ese-i-virsiv-ukrainskih-bizenciv.html>

Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. Український дім у Данії долучиться до «Культурної ночі» у Копенгагені. – Інф.

Уже третій рік поспіль Український дім у Данії бере участь в одній з найяскравіших подій на культурній сцені Копенгагена – «Культурної ночі» (Kulturnatten), яка відбудеться 11 жовтня. Український дім пропонує екскурсії виставкою «Серце Землі», яка представляє зворушливі погляди 17 українських художників на їхній зв'язок з батьківщиною. Також діти та дорослі можуть узяти участь у майстер-класі з монотипії, створити унікальні відбитки за допомогою справжнього друкарського верстата під керівництвом художниць Ольги Капустяк та Алли Сінкевич. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3913550-ukrainskij-dim-u-danii-dolucitsa-do-kulturnoi-noci-u-kopengageni.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. МІОК запросив на міжнародну панельну дискусію про українські спільноти за кордоном. – Інф.

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» (МІОК) запросив на міжнародну панельну дискусію «Українські спільноти за кордоном: стійкість, зростання, поступ», яка відбудеться 8 жовтня в рамках XVII екуменічного соціального тижня Українського католицького університету. Під час міжнародної панелі порушуватимуться наступні питання: чи змінилися українські спільноти за кордоном у зв'язку зі широкомасштабним вторгненням Росії; що впливає на нарощування громадської сили української спільноти за кордоном; які форми допомоги Україні найдієвіші; якими практиками лідери громад готові поділитися з іншими тощо. До участі в розмові запрошено лідерів українських громад із різних континентів світу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3913535-miok-zaprosiv-na-miznarodnu-panelnu-diskusiu-pro-ukrainski-spilnoti-za-kordonom.html>

Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. У Німеччині оголосили конкурс щодо фінансування проєктів українських діаспорних організацій. – Інф.

Програма GIZ «Migration politisentwicklung gestalten» відкриває прийом заявок на новий тематичний конкурс щодо підтримки фінансування проєктів українських діаспорних організацій у Німеччині та запрошує їх подати проєктну ідею. Про це у фейсбуці повідомило генеральне консульство України у Мюнхені. Конкурс програми реалізується Deutsche Gesellschaft für

internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3913611-u-nimeccini-ogolosili-konkurs-sodo-finansuvanna-proektiv-ukrainskih-diaspornih-organizacij.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Метрополітен-музеї запрацював український аудіогід. – Інф.

У Музеї мистецтва «Метрополітен» у США запрацював аудіогід українською мовою. Про це дружина Президента Олена Зеленська повідомила у фейсбуці. За її словами, це вже 89-й аудіогід у 47-ми країнах, і це «справді важливе продовження проєкту з українізації провідних світових пам'яток». Перша леді наголосила, що важливо це не лише для України та українців, а й для світової культури загалом, бо «що більше в неї мов, то вона багатша». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3913699-u-metropolitenmuzei-zpracuvav-ukrainskij-audiogid.html>

NV. – 2024. – 7 жовт. СБУ порушила справу проти режисерки Трофімової за її фільм про російських окупантів. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 8 жовт. СБУ порушила справу проти режисерки фільму «Росіяни на війні». – Інф.

7 жовтня Служба безпеки України відкрила кримінальну справу проти російської режисерки Анастасії Трофімової за її фільм «Росіяни на війні». Про це повідомив голова комітету Верховної Ради з питань свободи слова Ярослав Юрчишин, який раніше написав на Анастасію Трофімову заяву в СБУ. За його словами, режисерка, яка зараз живе в Канаді, зняла свій фільм за кошти канадських платників податків. Минулого тижня парламентський комітет Канади з питань нацбезпеки визнав, що держава не може фінансувати такі фільми. У цьому контексті Ярослав Юрчишин висловив вдячність за реакцію, відзначивши: «Але хочеться досягти жорсткішого покарання за порушення українського Закону. І саме Україна має першою порушити справу Трофімової». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/anastasiya-trofimova-sbu-porushila-spravu-proti-rezhisera-50456630.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3913978-sbu-porusila-spravu-proti-reziserki-filmu-rosiani-na-vijni.html>

Укрінформ. – 2024. – 7 жовт. У Берліні знову протестували проти виступу російської оперної співачки Нетребко. – Інф.

У Берліні 6 жовтня пройшла акція протесту проти виступу в Державній опері російської співачки Анни Нетребко. «Я вважаю, що митці повинні усвідомлювати свій вплив у суспільстві, як і культурні інституції, і що вони

повинні відповідально ставитися до своєї політичної позиції. Переглянувши всі факти знову і знову, я приходжу до висновку, що політична репутація Анни Нетребко суперечлива і не може бути змінена загальною заявою «проти війни», яку вона зробила», – заявила, зокрема, очільниця Українського інституту в Німеччині Катерина Ріц-Ракул. Попри публічні заклики Державна опера дозволила росіянці виступити, посилаючись на її так звану «антивоєнну позицію». Директор опери пояснив, що Анна Нетребко, мовляв, «видатна артистка, яка за своїм статусом має бути прикладом для наслідування». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3913809-u-berlini-znovu-protestovali-proti-vistupu-netrebko.html>

NV. – 2024. – 7 жовт. «Перетворення геноциду на маркетинг». Музичний проєкт МУР втрапив у скандал через продаж мерчу за «символічними» цінами. – Інф.

Музичний проєкт МУР розкритикували у мережі через продаж мерчу за «символічними» цінами. На платівку «Ти [Романтика]», присвячену митцям Розстріляного відродження, поставили ціну з роком Голодомору – 1933. До цього проєкт продавав світшоти, розстріляні зі зброї, а також каву із цитатами письменників Розстріляного відродження. Користувачі соціальних мереж розкритикували проєкт, назвавши такі дії «перетворення геноциду на маркетинг». Виробник кави вже прибрав продукцію з продажу. «Я з великою повагою ставився до проєктів МУРу. Ми рекламували їхній перший, на тоді невідомий проєкт. Але перетворення геноциду на маркетинг – гидота без розумних виправдань», – прокоментував інцидент письменник і військовослужбовець Остап Українець. «Цікаво, як проєкт, який хотів зробити українську літературу популярною, у підсумку почав продавати трагедію українського народу й червоного Ренесансу... Я дуже сподіваюся, що проєкт МУР робитиме класні речі, але поки це виглядає як бажання заробити на творчості й трагічних смертях українських радянських письменників...», – прокоментував історик Іван Міщук, який веде свій блог в TikTok. МУР прокоментували інцидент. Кажуть, вартість платівки не прив'язували до Голодомору. Платівку оцінили в 1930 гривень, а виробник поставив 1933 через рік, яким закінчується історія вінілу. Однак сторінку в Instagram закрили. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/muzichniy-proyekt-mur-vtrapiv-u-skandal-cherez-prodazh-merchu-z-cinami-yaki-simvolizuyut-cenocid-50456551.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org

Рудіч О. А.,

info_nplu@ua.fm